



MAARDU

# MAARDU PANORAAM

Järgmine ajaleht 24. juuni

Maardu Linnavalitsuse häälekandja

MAI 2021

*Kaunist  
päikeselist suve!*





**MAARDUS SAAB TAAS KORONAVIIRUSE TESTI  
TEHA SYNLABI BUSSIS JÄRGMISTEL AEGADEL:**



- |          |                     |
|----------|---------------------|
| • 27. 05 | 9:00-11:00          |
| • 29. 05 | /aeg täpsustamisel/ |
| • 31. 05 | 9:00-11:00          |
| • 02. 06 | 9:00-11:00          |
| • 04. 06 | 12:00-13:30         |
| • 06. 06 | 9:00-11:00          |
| • 08. 06 | 9:00-11:00          |
| • 10. 06 | 9:00-11:00          |
| • 12. 06 | 9:00-11:00          |

**Buss seisab Rahvamaja ees ning testimine toimub perearsti saatekirja  
ja eelneva registreerimise alusel tel +372 646 48.**

Linnalehe Maardu Panoraam väljaandja:  
Maardu Linnavalitsus  
Peatoimetaja: Elena Villmann  
Foto esikaanel: Elizaveta Baikova-Lapina

Toimetuse aadress: Keemikute 12b, 74116 Maardu  
E-post: [toimetaja@maardu.ee](mailto:toimetaja@maardu.ee)  
Tel.: 519 74 358  
Linnalehe e-versioon: [www.maardu.ee](http://www.maardu.ee)  
Tiraaž: 8300 eks.



## MUUDAME LASTE PUHKUSE TÄISVÄÄRTUSLIKUKS JA OHUTUKS

Suvi on varsti käes – armastatud ja kauaoodatud aas-  
taaeg ühes pikima koolivaheajaga. Seetõttu on täna  
meie jaoks üks olulisemaid ülesandeid laste ja noorte  
suvepuhkuse korraldamine. Et lapsed ei jääks sel perioodil  
omapead, vaid veedaksid eeloleva suve kasulikult, on  
meie spetsialistid ette valmistanud hulgaliselt vaba aja  
veetmise programme, mis suudavad lapsi ja noori kaasa  
tõmmata.

Selle töö ettevalmistamine algas juba kaua enne tä-  
nast, kuid meie riigis kehtestatud koroonaviiruse piiran-  
gute tõttu pole võimalik ette näha, milline saab olema  
kavandatavate ürituste formaat. Sellest hoolimata  
sisaldab laste ja noorte puhkuse ja tegevuste korralda-  
mise tegevuskava paljusid ettevõtmisi, mis võimaldavad  
kooliõpilastel mitte ainult täisväärtuslikult puhata, vaid  
ka omandada kasulikke oskusi. Tuleb lihtsalt valida, mis  
on iga lapse jaoks kõige huvitavam ja kasulikum.

Meie lastel pole igavuseks põhjust juba esimesel su-  
vepäeval, mis on **rahvusvaheline lastekaitsepäev**.  
Tänavu 1. juunil toimub Kellamäe pargis suur lastepi-  
du ühes disko, võistluste, vokaali- ja tantsuetenduste,  
animaatorite etteastete, tasuta batuudi ja vibulaskmi-  
se lasketiiruga. Kaitseliidu, Politsei- ja Piirivalveameti,

Pääste- ja Transpordiameti esindajad tutvustavad osa-  
lejaid oma töö ja varustuse iseärasustega. Peo peamised  
maiustused – jäätis ja suhkruvatt – on kõigile lastele  
tasuta. Jääb vaid loota, et see päev on päikseline ja pil-  
ved lähevad meie linnast mööda.

Õpilaste huvitava ja tegusa puhkuse korraldamiseks  
käib meie kahes koolis – Maardu Põhikoolis ja Maardu  
Gümnaasiumis – **töö koolilaagrite korraldamiseks**. Kui  
põhikoolis on laagri tegevused kavas juunis, siis gümnaa-  
siumis korraldatakse laagreid kõigil kolmel suvekuul. Koo-  
lilaagrite töö on temaatiline fookus, mille prioriteetsed  
valdkonnad on: sport, kulinaaria, loovus. Laagrites on  
ettenähtud toitlustamine. Kõigile koolilaagrites osale-  
vatele lastele tagatakse toitlustamine linna vahenditest.

Suvised vaba aja veetmiseks on madala sissetulekuga  
perede lastele broneeritud **soodustuslikud laagritesse**  
ja erivajadustega lastele **tuusikud rehabilitatsiooni**  
**laagritesse**, kus lapsed saavad puhata tervisele kasuli-  
kult. Tahaksin märkida, et laste suvepuhkuste kulude hü-  
vitamisega seotud sotsiaaltoetused toimivad jätkuvalt.  
Kõik, kelle jaoks soodustus on ette nähtud, saavad seda  
kasutada, selleks on vaja vastava avaldusega pöörduda  
sotsiaalosakonna poole.

Maardu laste traditsiooniline iga-aastane reis rahvusvahelisse laagrisse Borok sel aastal kahjuks ei toimu. Kuid me ei kaota lootust, et kõik koroonaviiruse piirangud peagi kaotatakse ja meie lapsed saavad sõita oma armastatud laagrisse, kus neid väga oodatakse.

Igal aastal kogub **Maardu Õpilasmalev** üha enam populaarsust. Sel aastal saab see 20-aastaseks. Maleva pidulik avamine toimub 14. juunil Kellamäe pargis.

13–18-aastastele lastele ja noortele korraldatakse 3 vahetust, mis saavad vastu võtta kokku 300 inimest. Õpilasmalevas töötada soovijaid on väga palju, nii et iga noor saab osaleda ainult ühes vahetuses. Linn rahastab laste töötasu ja kõige tööks vajaliku ostmist ning Eesti Noorsootöö Keskus – meelelahutustegevust.

Sel aastal töötab üks maleva rühmadest Muugal – see on **Muugal elavate õpilaste jaoks** mõeldud uuendus. Lisaks tööle osalevad maleva liikmed kursusel „Elektrilise tõukerattaga sõitmise teooria ja praktika”, uutele osalejatele pakutakse enesekaitse kursusi. Oluliste eluliste oskuste omandamiseks saavad lapsed läbida Päästeameti koolitusprogrammi. Politsei- ja Piirivalveameti esindajad räägivad turvalisest internetist. Toimuvad väljasõidud lõbustusparki ja Eesti politseimuuseumi Rakvere linnas. Kindlasti pakutakse võimalust küllasta-da riigikaitselaagrit.

Selle aasta veel üheks uuenduseks on **mobiilse interaktiivse loovmeeskonna loomine**. Rühm töötab Maardu Õpilasmaleva baasil eesmärgiga korraldada vaba aja tegevusi ja arendada lastes loovaid võimeid.

**Maardu Noortekeskuse** töötajad valmistasid ette palju spordi-, meelelahutus- ja haridustegevusi lastele ja noortele. Rikas programm viiakse ellu kahel suvekuul – juunis ja augustis. Heale ilmale lootes toimub suurem osa tegevustest õues. Lastele pakutakse selliseid tegevusi nagu matkamine Maardu metsapargis, lauatenise- ja kabeturniirid, erinevad spordimängud, viktoriinid ja harivad töötoad. Augustis on muuhulgas kavas läbi viia uus projekt capoeira võitlustantsu omandamiseks.

**Linn on staadioni renoveerimise ja uude varustuse investeerinud üle 200 tuhande euro.** Suvel saab staadioni täies mahus kasutada nii täiskasvanute kui ka laste meeskondade treeninguteks ja jalgpallimängudeks. Staadionil on kõigil soovijatel võimalus võrkpalli mängida – võtta pall ja tulla staadioni liivasele alale.

Suvekuudel pakutakse lastele ja noortele tasuta poolteist tundi kestvaid **korvpallitreeninguid**. Juba teist suve järjest viib treeninguid läbi endine profikorvpallur ja kogenud treener USA-st Howard Frier. Möödunud aasta on näidanud väga suurt huvi meeskonnatreeningu vastu, mis toimub inglise ja eesti keeles. Kogu teave on saadaval Facebooki lehel Maardu korvpalli grupis. Tule osalema korvpallitreeningutel üldise vormisoleku, suhtlemise ja keeleõppe arendamiseks.

Suvi on tervise tugevdamiseks kõige soodsam aeg. 7–9-aastastele poistele ja tüdrukutele on Maardus loodud laste purjetamiskool (**Maardu Purjespordikool**), mis õpetab purjejahtide juhtimise oskusi, kasvatab

lastes julgust, distsipliini ja enesekindlust. Kui teie laps unistab merereisidest, võite ta julgelt usaldada laste purjetamiskooli kogenud spetsialistide kätte. Koostöös Maardu linnavalitsusega pakub kool Maardu linnas registreeritud lastele ja nende vanematele suuri soodustusi.

Teeme märkimisväärseid jõupingutusi, et muuta oma laste ja noorte suvi tõeliselt huvitavaks, aktiivseks ja meeldejäävaks. Paljude ürituste koordineerimine toimub Maardu linna, riiklike ametite ja noorteorganisatsiooni Kompas koostöös. Nimetan mõned neist.

Integratsiooniprojekti „Noortekohtumised” raames toimuvad suvekuudel põnevad teemareisid. Toimuvad võistlused jalgpallis, korvpallis, workoutis ja tantsus, meie skatepargis on kavas korraldada ekstreemsporditurniir. Juulis ootame kõiki huvilisi skaudilaagrisse, mille programmis on ka õppimishuvi suurendavaid tegevusi. Üritus „Laulud lõkke ääres” toimub Maardu metsapargis. Augustis saavad kõik osa võtta turismiekskursioonidest Aegna saarele. Rahvusvahelisele noortepäevale pühendatud Noortefest toimub augusti keskel.

Suvine vaba aja tegevuste programm on hoolikalt läbimõeldud. See hõlmab kõiki laste ja noorte vanuserühmi ning võtab arvesse nende erinevaid huve.

Loodame, et suvel kaotatakse kõik piirangud ja kavandatud üritused, sealhulgas Maardu linnapäev, toimuvad meie ettenähtud formaadis. Kõige tähtsam on, et laste puhkus ei oleks mitte ainult huvitav, vaid ka igas mõttes turvaline. Sellega seoses soovin pöörduda vanemate poole meeldetuletusega, et nad võtaksid oma laste puhkuse valvsa ja väsimatu kontrolli alla.

### Head lapsevanemad!

Pika puhkuse eel on eriti oluline rääkida lastega turvalisest käitumisest internetis ja väljaspool kodu, et aidata neil arendada elulisi oskusi, mille unarusse jätmine võib põhjustada õnnetusi. Kui laste aktiivsus ei leia vajalikku rakendust, võib see kahjustada neid endid ja neid ümbritsevaid inimesi. Ohus on ka tegevusetud lapsed.

Püüdke veeta rohkem aega koos. Ühine perepuhkus on vanematele veel üks võimalus oma last tundma õppida, mõista ja kuulata. Lähedaste ringis veedetud aeg on laste arengu lahutamatu osa, aitab kaasa sõbralike peresiseste suhete loomisele ja tugevdamisele ning jääb laste mällu kogu eluks nende kõige õnnelikumate mälestuste seas.

Meie linnas töötavad lastespetsialistid annavad endast parima, et luua lastele unustamatu suvi, mis on täis huvitavaid üritusi. Ühiste jõupingutustega püüame muuta laste puhkuse täisväärtuslikuks ja turvaliseks.

Soovin kõigile helget päikselist suve ja head tervist!

Lugupidamisega

Vladimir Arhipov  
Maardu linnapea

## VOLINIKE TÖÖLAUALT TEGELIKKUSEKS



**AILAR LYRA**  
Maardu Linnavolikogu esimees

Maardu Linnavolikogu VIII koosseisu 42. istung toimus 27.04.2021

### KORTERELAMUD SAAVAD TAOTLEDA TOETUST KA TULEOHUTUSE TAGAMISEKS

Alates 2018. aastast saavad kuni 20 korteriga ja enne 1980. aastat ehitatud korterelamud taotleda toetust katuste ja fassaadide renoveerimiseks. Nüüdsest on võimalik finantseerida ka korteriühistute tegevust, mis on seotud tuleohutuse tagamisega korterelamutes. Toetust on võimalik saada korterelamute tulekahjusignalisatsiooni seadmete soetamiseks ja paigaldamiseks, tulekindlate uste paigalduseks, evakuitsiooni väljapääsu ehitamiseks.

### TÕHUSTUS SOTSIAALTOETUSTE MÄÄRAMISE OTSUSTUSPROTSESS

Täiendati määruseid Hooldajatoetuse määramise ja maksmise kord puudega lapse hooldajale ja Hoolduse seadmise, hooldaja määramise ning hooldajatoetuse määramise ja maksmise kord.

Muutuste sisseviimise eesmärgiks oli teha toetuste määramise otsustusprotsess kiiremaks ja efektiivsemaks. Nüüdsest teeb toetuste määramise või neist keeldumise otsuse linnavalitsuse sotsiaalabi osakonna juhataja kümne tööpäeva jooksul alates taotluse ja lisadokumentide nõuetekohasest esitamisest.

### MAARDU LINNA JÄÄTMEVALDAJATE REGISTRI PÕHIMÄÄRUS

Määrusega kehtestati Maardu

linnas jäätmevaldajate registri pidamise kord, andmete koosseis, andmete registrisse kandmise ning registri haldamise kord.

Register on andmekogu, mille asutamise ja kasutamisele võtmise eesmärkideks on arvestuse pidamine jäätmevaldajate ja – vedajate kohta ning arvestuse pidamine jäätmetekke kohtade jäätmemahutite ja jäätmeliikide kohta. Eeltoodud informatsioon on Maardu linnale oluline jäätmehoolduse kavandamiseks ja korraldamiseks ja järelevalve teostamiseks. Registri pidamiseks kasutatakse tarkvara KOVGIS EVALD.

### MAARDU LINNA LEMMIKLOOMADE REGISTRI ASUTAMINE JA PÕHIMÄÄRUS

Registri eesmärk on loomade üle arvestuse pidamine, registreeritud loomade kohta informatsiooni kogumine ja väljastamine; registreeritud järelevalveta loomade omanike kiire leidmine ja tagastamine; loomatauditõrje seaduses nõutud vaktsineerimiste kontrollimine. Register võimaldab näha ka hulkuvate loomade kohta käivat aruandlust ja statistikat.

Loomade registreerimine elanikele on tasuta. Loomaomanikul on võimalik ise oma looma registrisse kanda läbi portaali [www.llr.ee](http://www.llr.ee).

### MAARDU LINNA KOERTE JA KASSIDE PIDAMISE EESKIRI

Määrusega kehtestati nõuded koerte ja kasside pidamiseks. Loetletud on omaniku kohustused loomade omamisel, nõuded nendega avalikus kohas viibimisel ning registreerimisel. Koerte ja kasside kiibistamine on kohustuslik. Reguleeritud on ka hulkuvate koerte või kasside püüdmise ja pidamise korraldamine omavalitsuse poolt ning järelevalve teostajad.

### ÜLEVAADE MAARDU LINNA 2020. AASTA ÕIGUSKORRAST

Volikogu istungil esines informatsiooniga Ida-Harju piirkonnagrupi piirkonnapolitseinik Ivo Roosimägi.

2020. aastal olid Maardus registreeritud peamised kuriteo liigid vara- ja isikuvastased väärkohtlemised. Kui 2019. aastal registreeriti 70 kehalist väärkohtlemist, siis 2020. aastal oli see number 99. Võrreldes 2019. aastaga on vähenenud varavastaste kuritegevuste arv 95-lt 71-le, varguste arv 51-lt 37-le, varavastaste väärtegevuste arv 108-lt 59-le.

Liikluskuritegevuste arv on suurenenud 37-lt 40-nele. Joobeseisundis juhtimiste arv on jäänud võrreldes eelmise perioodiga samaks. Tõusnud on süstemaatiliste juhtimisõigusega juhtide arv. Liiklusväärtegevuste arv on tõusnud 542-lt 602-le. Probleemiks on alaealised lubadeta juhid. Liiklusohutuse parendamiseks on Keemikute tänavale paigaldatud ülekäiguradadele ohutussaad.

Probleemiks on narkootilise ja psühhotroopse aine käitlemine ning seda ka noorte seas. Seoses sellega on noorte arv, kes osalevad programmis „Puhas tulevik“, endiselt suur. Narkootiliste ja psühhotroopsete ainetega seotud kuriteod ja väärteod on aga 2020. aastal võrreldes eelnevaga tunduvalt vähenenud. Jätakuvalt on trendiks laste seas mokatubaka tarvitamine.

2020. aastal registreeriti Maardus 375 lähisuhtevägivalla juhtumit, millest 105 korral alustati kriminaalmenetlus.

Info edastamiseks kasutab politsei Facebookigruppe „Maardu turvalisus“ ja „Muuga rahvas“. Teabe liikumine antud gruppides on kiire ja kahesuunaline. Sellest saavad kasu nii politseinikud kui kohalikud elanikud.

### LÜHIDALT

Võeti vastu Maardu linna 2021. aasta I lisaelarve. Kinnitati Paemurru tn 1 ja Vana-Narva mnt 13 kinnistute ning lähiala detailplaneering. Anti luba Üleoru tn 2 kinnistule hoonestusõiguse seadmiseks eesmärgiga rajada kinnistule motokrossirada ja sellega seotud ehitised.

## MAARDU LINN ANDIS BIOGAASITEHASELE TINGIMUSTEGA EHITUSLOA

ELENA KATSUBA  
Avalike suhete juht

**Maardu linnavalitsuse istungil (5.05.2021) otsustati anda EKT Ecobio OÜ-le aadressile Vana-Narva mnt 26 biogaasitehase rajamiseks ehitusluba, millele on määratud keskkonnanäringute vältimiseks, vähendamiseks ja leevendamiseks mõeldud kõrvaltingimused. Keskkonnamõju minimeerimiseks ja Maardu elanikele kindlustunde tagamiseks sõlmisid Maardu Linnavalitsus ja EKT Ecobio OÜ koostöölepingu.**

„Regulaarne lõhnahäiring on olnud Maardu linnale suureks mureks juba aastaid ning linna rahva huvide eest seismine on meie absoluutne prioriteet. Seoses plaanitava biogaasitehasega olime väga skeptilised ja ettevaatlikud, seetõttu küsisime arendajalt hulgaliselt lisaküsimusi, et linnal oleks täielik selgus ettevõtte toimimisest ja kestev ülevaade selle tegevusest ka edaspidi,“ sõnas Maardu linna pea Vladimir Arhipov.

„Kuna tegemist on Maardu jaoks ettevõttega, millel on oluline mõju meie linna elukeskkonnale, vajasime täiendavaid garantiisid, et biogaasi tootmise käivitamine ei too negatiivseid mõjusid ning linnas säilib tervislik ja loodushoidlik elukeskkond. Seetõttu määrasime ehitusloale kõrvaltingimusi ja sõlmisime ettevõttega koostööleppe – linnavalitsuse jaoks ei lõpe tehasega kokkupuude vaid ehitusloa ja kasutusloa väljastamisega. Lisaks eelnimetatud kokkulepetele plaanib linn paigaldada Maardu territooriumile nn e-nina, et mõõta õhukvaliteeti,“ lisas linna pea.

Ehitusloa kõrvaltingimused näevad ette, et biojätmete vastuvõtuala ventilatsiooni heitõhk juhitakse läbi filtersüsteemi, mille efektiivsus lõhnahäiringuid põhjustavate ainete väljafiltreerimisel on vähemalt 95%. Filtersüsteemi läbinud heitõhk peab olema suunatud täiendavalt põletusseadmesse. Arendaja peab pärast heitõhu põletusseadme spetsifikatsiooni ning eeldatava kasutusaja selgumist vajadusel taotlema asjakohase keskkonnamõju ning kasutama mürarikastel tehnilistel seadmetel mürasummutajaid. Samuti soovib linnavalitsus olla veendunud, et biogaasijaama ventilatsiooni heitõhu filtersüsteem vastab 95% efektiivsuse määrale ning et sellisele spetsifikatsioonile vastav süsteem on antud objekti ehitajale tarnitud.

Koostöölepe kohaselt peab EKT Ecobio esitama keskkonnamõju nõutud seirete läbiviimisel seireandmed Maardu Linnavalitsusele ning viivitamatult teavitama Maardu linna kõikidest tehases toimuvatest rikestest, õnnetustest või muudest sündmustest, kui need toovad kaasa õhukvaliteedi piirväärtuse lubamatult ületamise või põhjustavad olulise keskkonnanäringu tekkimise.

Vastavalt uuele jäätmeseaduse muudatusele, mille Riigikogu kiitis 21.04.2021 heaks, peavad kohalikud omavalitsused korraldama biojätmete tekkekohal liigiti kogumise või ringlussevõtu. Koostöölepe kohaselt on EKT Ecobiol kohustus tagada Maardu linnas tekkinud biojätmete (biolagunevate köögi- ja sööklajätmed ning aia- ja haljastusjäätmete) vastuvõtmine tavalise

hinnakirjaga võrreldes soodustingimustel.

Koostöölepe näeb ette ka biogaasitehase arendaja koostööd kohaliku kogukonnaga ning rohelise mõtlemise ja puhta keskkonna teemaliste algatuste ja initsiatiivide toetamise kohustust. Tulevikus korraldatakse kord aastas maardulastele tehase lahtiste uste päev, et linlased saaksid oma silmaga jäätmekäitlusest ja selle keskkonnanäringust hea ülevaate.

2020. aasta suvel esitas ettevõtte EKT Ecobio OÜ Maardu Linnavalitsusele taotluse biogaasijaama ehitusloa saamiseks ning 2020. aasta septembris Keskkonnamõju taotluse biogaasijaama käitamiseks keskkonnamõju taotluse esitati tulevase jaama tehniliste näitajate analüüs, mille alusel amet väljastas märtsi lõpus ettevõttele tähtajatu keskkonnamõju. Tehase valmimisel võib seal käidelda köögi- ja sööklajätmeid ning aia- ja haljastusjäätmeid, kuid summarselt ei tohi neid olla rohkem kui 20 000 tonni. Tehase toodang on gaasivõrgukõlblik biometaan ning põllumajanduses väetisena kasutatav kääritusjäät.

Projekti toetab 3,9 miljoni euroga Keskkonnainvesteeringute Keskus ning riiklik finantseerimisasutus KredEx annab Eesti Keskkonnateenused ASile Maardusse biogaasitehase rajamiseks 5 miljonit eurot erakorralist investeeringulaenu. Tehase rajamise koguinvesteering on 13 miljonit eurot.

## MAARDUS JAGATAKSE KORONAKRIISI TÕTTU TÖÖD KAOTANUD INIMESTELE TOIDUABI

Maardu Linnavalitsus otsustas pakkuda toiduabi peredele, kes on kaotanud koroonaviirusest tingitud kriisi tõttu tööd ning kelle majanduslik olukord on selle tõttu oluliselt halvenenud.

Maardu linnaeapea Vladimir Arhipovi sõnul on üle aasta kestev kriis mõjutanud oluliselt paljude maardulaste perede toimetulekut ning linnavalitsus soovib neile taas öla alla panna. „Toiduabi on vajaduspõhine ning on suunatud eelkõige neile inimestele, kes on kriisi ajal kaotanud tööd ja

kelle sissetulekud on selle tõttu oluliselt vähenenud. Komplekteeritud toidupakk sisaldab toidu aineid, mida aitab peredel lauda katta”, sõnas linnaeapea. „Toiduabi hakatakse jagama Maardus registreeritud abivajajatele esitatud avalduse alusel”, lisas ta.

Avaldus saab esitada sotsiaalabiosakonda linnavalitsuses vastuvõtu aegadel esmaspäeviti ja kolmapäeviti kl 9.00–12.00 ja 14.00–16.30, neljapäeviti kl 09.00–12.00.

Samuti saab saata täidetud ja digitaalselt allkirjastatud avaldus emailile [linnavalitsus@maardu.ee](mailto:linnavalitsus@maardu.ee).

Esitatud avalduste alusel antakse taotlejale e-kirja või telefoni teel teada, millal ja kuidas pakkide väljastamine toimub.

Lisainfo Maardu Linnavalitsuse sotsiaalabi osakonnast telefonidel: **6060738, 6060734, 6060747 ja 6060744.**

## TEADAANNE JÄRVEÄÄRSE PIIRKONNA ELANIKELE SEOSES TÄNAVALGUSTUSE RENOVEERIMISE PROJEKTI KÄIVITAMISEGA

2021. aastal jätkub tänavavalgustuse taristu renoveerimine Maardus Järveäärese piirkonnas. Selle aasta lõpuks plaanitakse renoveerida tänavavalgustus **Järvekaalda teel, Kogre tänaval, Säina tänaval, Mudamaimu tänaval, Linaski tänaval, Karpkala tänaval ning Haugi ja Karitsa tänavatel**. Tööde käigus asendatakse õhuliinid maakaablitega ja paigaldatakse uued valgustid.

Sellega seoses palume nimetatud tänavate elanikel hinnata väljaspool oma kinnistut istutatud haljastust, sh puid ja põõsaid ning vajadusel teha vajalik ümberistutamine **enne 1. juunit 2021**, et see ei saaks töö käigus kannatada.

Järveäärese piirkonna tänavavalgustuse renoveerimise etapi kogumaksumus (sh ehitamine ja projekteerimine) on 280 000 eurot, millest 56% on Keskkonnainvesteeringute Keskuse (KIK) kaasfinantseering.



### ANDKE MEILE TEADA ABIVAJAVATEST INIMESTEST

- Kui teate Maardu linnas üksikut inimest või eakat, kes võib viibida infokanalite puuduse tõttu infoväljast ära lõigatuna ning vajada abi – andke sellest esimesel võimalusel teada Maardu Linnavalitsusele. Palume jälgida ka oma naabruskonda ja teavitada meid puuetega inimestest, eakatest ja abivajajatest, kes ei saa mõjuval põhjusel toetuda praegusel keerulisel ajal lähedaste abile.
- Võimalikest abivajajatest ootame infot e-posti aadressil [airi.allikvee@maardu.ee](mailto:airi.allikvee@maardu.ee) või helistage telefonidel: **6001063 ja 555 05 132.**
- Palume hoida telefoni teel kontakti oma üksi elavate eakate sugulaste ja tuttavatega, et saada ülevaade nende olukorrast ning olla neile abiks. Ka psühholoogiline toetus on neile praegusel stressirohkel ajal väga oluline! Soovime teile tugevat tervist!

## MAARDU LINNAVALITSUS KUULUTAB VÄLJA MAARDU UUE KULTUURIKESKUSE HOONE ÜLDISE RUUMILISE LAHENDUSE IDEEKONKURSI

Maardu Linnavalitsus koostöös Eesti Arhitektide Liiduga kuulutab välja Maardu uue kultuurikeskuse hoone üldise ruumilise lahenduse ideekonkursi, mille eesmärgiks on ideekavandi kaudu parima tervikliku visiooni saamine Maardu linna kultuuri arenguks vajaliku Maardu uue kultuurikeskuse rajamiseks. Uus kultuurikeskus hakkab asuma Karjääri 4 kinnistul.

Ideekonkursi esmase ülesandena on vajalik teostada analüüs, mille põhjal esitada Maardu uue kultuurikeskuse läbimõeldud terviklik visioon, ettepanek hoonestuse rajamiseks ideekavandi tasemel. Komplekse ideekavandi alusel hakkab toimuma kultuurikeskuse projekteerimis-ehitusprotsess rajamiseks nii ehituslikult, funktsionaalselt kui ka visuaalselt tänapäevastele nõuetele vastav kultuurikeskus.

Ideekonkursi raames, teostatud ruumianalüüsile ning kogu kompleksi haaravale visioonile tuginedes, tuleb esitada kultuurikeskuse eskiislahendus.



Võistlusala skeem  
Ortofoto: Maa-amet

### ÜLDNÕUDED HOONE JA TERRITOORIUMI LAHENDUSELE

1. Rajatava uue kultuurikeskuse, selle teenindamiseks vajalike rajatiste ja välialade, kommunikatsioonide jne eelduslik maksumus kokku on taandatudna hoone ruutmeetrite maksumusele **1600,00 eurot ruutmeeter millele lisandub käibemaks**. Hankija arvestab võimaliku kallinemisega. Vajadusel kasutatakse ehitusmaksumuse täpsustamiseks Statistikaameti koostatud ehitushinnaindeksit.

2. Terviklik ideekavand, ruumiline lahendus, vajalikud tsoneerimised ja kontseptsioon tuleb anda kogu kultuurikeskuse hoonestusele.

3. Arvestada ümbritseva keskkonna ning üldise liiklusskeemiga.

4. Kultuurikeskuse hoonestuse

arhitektuurne lahendus peab olema kaasaegne, kõrgetasemeline ja piirkonna ruumilist kvaliteeti parandav, optimaalsete rajamiskuldudega ning lihtne hooldada.

5. Hoone peab olema madala energiakasutusega ja arvestama säästvate tehnoloogiate kasutamist.

6. Ideelahenduses tuleb arvestada detailplaneeringu, kehtivate projekteerimismõeldudega (sh tule-tõrje-, tervisekaitse- ja invanõuetega ning kaasava disaini põhimõtetega).

7. Territooriumile planeerida väike linnaväljak koos lipumastidega, kus saaks korraldada üritusi (näiteks vabariigi aastapäev vmt). Väljak suurem kui praegune plats vana Rahvamaja ees.

### KULTUURIKESKUSE PÕHILISED RUUMIVAJADUSED

Ruumide ja nende suuruste kavandamisel lähtuda kehtivatest normdokumentidest ja esitatud algandmetest ruumide vajaduse osas. Eskiislahenduses anda koostajal omapoolne nägemus ja ettepanekud vajalikest ruumidest, mis tagavad tänapäevase keskkonna.

Arvestada kultuurikeskuse maksimaalse kasutamise võimalustega, planeerida multifunktsionaalse kasutusega ruume, mis suunitluse muutumisel võimalik lihtsalt uuel eesmärgil kasutusele võtta.

Kultuurikeskuse ruumiprogrammi planeerimisel võtta aluseks suletud netopind suuruses 2800 m<sup>2</sup>, lõtkuga +/- 10%.

- Kultuurikeskuse saal (ca 400



inimesele, lava sügavus min 10 m) koos abiruumidega:

- garderoobid min 3 (koos pesemisvõimaluste ja WC-ga)
- grimmiruum
- lavatehnika, dekoratsioonide ladu (tõstukid), helitehnika ladu
- külaliste WC-d, M/N min 10 kohta.
- Kultuurikeskuse väike saal (max 100 inimesele: konverentsid väiksemad kontserdid/kino ja interaktiivsed etendused).
- Koreograafia saal (rietusruum vähemalt 15 inimesele, pesemisvõimalused, WC).
- Koorilaulusaal (min 20 inimest + klaver).
- Laulu/tantsustuudio ruumid (min 15 inimest + pianiino/elektriklaver, riietusruum vähemalt 15 inimesele, pesemisvõimalused, WC).
- Orkestri/bändiruum/pillihoidla.
- Huviringide ruumid min 2 ruumi (kaunid kunstid / kunst, keraamika, käsitöö, keeleõpe/ (15 + 1 inimest).
- Multifunktsionaalsed ruumid Maardu multikultuurse kogukonna kasutuseks/ min 5 ruumi, 10 + inimest, klubilise tegevuse korraldamiseks.
- Kohvikuruumid (köök, ladu, abiruumid, riietusruum, pesemisvõimalus, WC, invaWC).

• Maardu muuseumi ruumid ligikaudu 100 m<sup>2</sup> (ekspositsioonisaal, laoruumid 2 tk).

• Administratsiooniruumid (kuni 10 töötajat, nõupidamiste ruum, kööginurk-puhketuba).

Uue hoonestuse kavandamisel tuleb analüüsida kultuurikeskuse perspektiivset koostoimet kinnistul paikneva ja säilitamisele kuuluva staadionikompleksiga, eelkõige vajalik arvestada liikumisteede paiknemisega ning planeerida vajalikke ümberkorraldusi, mille tulemusena tekiks antud keskkonda sobiv tervik. Uus hoonestus peab kinnistul paiknevate rajatistega olema loogiliselt ja funktsionaalselt (parkimiskorraldus, liikumisteed) seotud. Uue hoonestuse planeerimisel arvestada kogu kinnistu hoonestuse siseste liikumissuundadega ning olema antud keskkonda parendavate eesmärkidega.

Kavandatava uue hoone **energiatõhusus** peab vastama ligi nullenergiahoone nõuetele. Peab kasutama säästvaid tehnoloogiaid ja kasutama keskkonnasõbralikke ehitus- ja viimistlusmaterjale. Erist tähelepanu pöörata ka hilisema hoolduse lihtsusele ning säästlikkusele. Hoone võistlustöö seletuskiri peab sisaldama ülevaatlikku

infot kogu hoonekompleksi tehnosüsteemide perspektiivsete vajaduste ja arengu osas.

Kogu hoonekompleksi ümbritsev **liikluskeem peab jääma lihtne**, loogiline ja kasutajasõbralik ning prügi-, kauba- ja päästeteenistuse autode liikumisega arvestav. Lahendus peab maksimaalselt **säilitama olemasolevat kõrghaljastust**. Uue haljastuse planeerimisel arvestada kogu kompleksi perspektiivse arengu suundadega. Arhitektuurivõistluse ühe osana vajalik pakkuda võistlusala maastikuarhitektuurne terviklahendus.

Ideekonkursi võistlustööd esitatakse septembri esimesel nädalal, seejärel toimub võistlustööde näitus ning võitjat kuulutatakse välja oktoobri esimesel nädalal. Võidustööst korraldatakse näitus.

Lisainfo ideekonkursist ja muu tehniline info on leitav Maardu Linnavalitsuse kodulehel <https://maardu.kovtp.ee>



  
Maardu

**EHITAB  
LASTEAEDU**



Строит детские сады

## POLITSEI HOIATAB TELEFONIKELMIDE EEST: LIHTSALT LÕPETAGE SELLINE KÕNE ÄRA

POLITSEI- JA PIIRIVALVEAMET

**Pangatöötajadena esinevad petised tülitavad telefonitsi ja suhtlusäppides, näiteks Viberis, Maardu elanikud pole erand.**

Vaatamata sellele, et paljud inimesed on skeemist teadlikud, õnnestub petturitel ikka ja jälle endale ohvreid leida. Sel aastal on vähemalt viis Maardu elanikku langenud sellise skeemi ohvriks, kaotades alates paarisajast ja lõpetades mitme tuhande euroga.

„Tavaliselt helistab venekeelne kelm ja esitleb end pangatöötajana, kasutades Swedbanka või SEB panga nime. Neil pankadel on palju kliente ja isegi valides numbrit juhuslikult on suur tõenäosus, et vastabki selle panga klient. Kelm hirmutab klienti jutuga, et kontol on toimumas kahtlased tehingud või keegi üritab raha varastada, nimetades ka konkreetset summat. Kelm pakub ka oma abi kaitseprogrammi paigaldamiseks. Selleks küsib ka e-panga kasutajatunnust ning palub sisestada PIN-koode, millega kinnitab inimene pangaülekannet võõrale kontole,“ räägib veebikonsaabel Jana Frolova.

„Meie nõuanne on lihtne – ärge laskuge vestlusesse. Mida pikem on vestlus, seda suurem tõenäosus, et kurjategijad suudavad veenda andma oma andmeid või sisestama PIN-koode ning ajaks, mil inimene ümber mõtleb, on raha juba läinud. Seega on kõige mõistlikum kõne katkestada ja sellest politseid teavitada. Hästi toimub palve suhelda eesti keeles – sellise kõne lõpetavad kelmid ise,“ lisas Frolova.

Ida-Harju politseijaoskonna ennetusspetsialist Teili Piiskoppel lisab, et kuigi seni on ohvriks langenud vaid vene keelt kõnelevad inimesed, tasub valvas olla igaühel. „Seetõttu oleme korteriühistutele

trepikodadesse üles panemiseks andnud vastavasisuliselt hoiatavaid plakateid ning jagame riskirühmale väikeseid infovoldikuid, mida saab taskusse, rahakotti või kodus silmapaistvasse kohta torgata, et pettus õigel ajal meelde tuleks ning ka lähedastega infot jagada saaks. KÜ esimeestel, kel sellist plakati pole aga sooviksid seda oma maja trepi-

kodadesse, palume ühendust võtta oma piirkonnapolitseinikuga,“ ütleb Piiskoppel. Nende kontaktid leiab veebilehelt <https://www.politsei.ee/et/piirkonnapolitsei> või helistades infotelefonil 612 3000 (tööpäeviti kell 9–17).

### KEEGI HELISTAB JA KÜSIB SINU PIN-KOODE?



Telefonikõnes ei tee sind keegi kiiresti rikkaks!

Pank ei küsi sinult kunagi telefonis PIN-koode!

## HOIA OMA RAHA!

Kui kahtlustad kelmust, helista politsei infotelefonil **612 3000**

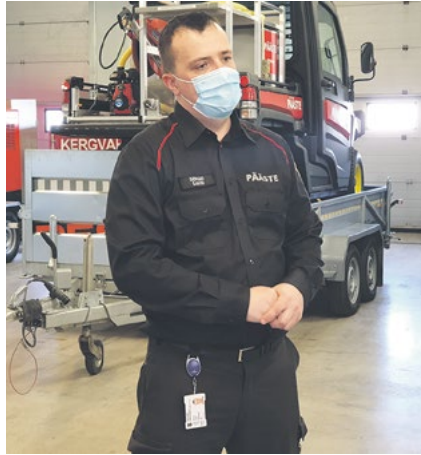
 Politsei- ja Piirivalveamet

## SOTSIAALVÖRGUSTIKE KALEIDOSKOOP



### 7. mai

Aastaid maksid Pirnipuu pst elanikud veeteenuse eest Konkurentsiameti kehtestatud kõrget hinda. Maardu Linnavalitsuse pikad läbirääkimised Konkurentsiameti ja MTÜ Pirnipuu Veega veeteenuse hinna alandamisest jõudsid lõpusirgele. Täna saatsime meie poolt viimased kooskõlastused Konkurentsiametile ära ning varsti saame oodata Konkurentsiameti otsust, mis kehtestab Pirnipuu pst elanikele uut õiglasemat veehinda, mis on vanast kordades väiksem. Muuga piirkonna areng ja investeerimine elanike elukvaliteeti on olnud ja jääb linnavalitsuse üheks prioriteetideks. **#hoolime #MuugaonkaMaardu**



### 12. mai

Käisime täna meie hea koostööpartneri Muuga Päästekomando külas, et tutvuda komando tööga ning arutada kriiside ja hädaolukordade juhtimise teemasid. Käsitlesime päästeõppuste korraldamist ning vahetasime ideid sellest, kuidas saame tõhustada omavahelist infoliikumist ja inimeste informeerimist erinevatest riskidest ja nende ennetamise viisidest. Siiras tänu julgetele ja abivalmidele Muuga päästjatele, kes on iga päev valvel meie kõigi ohutuse nimel, kes päästavad elusid, vara ja keskkonda. Aitäh teile, Muuga Päästekomando!



### 18. mai

Sel nädalal alustati Maardus bussipaviljonide vahetamist ning esimene uus paviljon paigaldati Kroodi peatusesse. Kui eelmisel suvel uued peatused sai endale Muuga piirkond, siis sel suvel on plaanis värskendada Kallavere piirkonna peatuste paviljone. Tööd on kavas lõpetada Maardu linna-päevaks – 17. juuliks. **#maarduehitab #bussipaviljonid**



### 7. mai

Täna avati Maardus pärast talveheaega esimene purskkaev – Maardu Vaba Aja Keskuse juures. Kõik seitse Maardu linna purskkaevu hakkavad sel nädalavahetusel tööle ning rõõmustavad maardulasi ja linnakülalisi sügiseni. **#kevadmaardus**



### 15. mai

Maardu sai täna 36 uue puu võrra ilusamaks. Istutasime täna koos tublide maardulastega pihlakaid, mägimände ja nulge, mis kaunistavad meie linna veel kaua. Siiralt täname kõiki tublisid töökäsi, tänu kellele sai meie Maardu veelgi hubasemaks ja rohelisemaks! **#rohelinemaardu #tegimeära**



### 20. mai

Kohe algavad kauaoodatud lasteaia Rõõmu renoveerimistööd, mida linnavalitsus viib läbi koostöös USA saatkonnaga. Tööde käigus soojendatakse ja renoveeritakse 1. korpuse fassaadi ja galeriid, paigaldatakse varikatuseid ja tehakse 1. korpuse vundamenti ja galerii hüdroisolatsiooni, ehitatakse sademeveesüsteemi ja asfalteeritakse kõnniteed. Lasteaia remonti investeerivad pooled sel aastal ligi 500 000 eurot. Remonditööd lõppevad juuli lõpus. **#Maarduehitab #hoolime**

# ETTEVÕTLUS MAARDU GÜMNAASIUMIS KUI ERILINE MÕTTEVIIS JA SUHTLUS VÄLISMAAILMAGA

MARYNA POVSHENKO

Psühholoog, ettevõtlusringi õpetaja

Sel õppeaastal avati Maardu Gümnaasiumis ettevõtlusring. Ringi tegevus põhineb Junior Achievement Eesti ettevõtluskoolitusprogrammidel „Õpilasfirma” ja „Miniettevõtte”.

Praegu on meie ringis registreeritud kaks minifirmat, millel on tutsemisluba. Loodud minifirmad omandavad iga päev sammhaaval ettevõtluse põhitõdesid.

Haridusprogrammi eesmärk on ettevõtluskogemuse saamine ja asjakohaste oskuste omandamine. Tundide ajal loovad lapsed ise oma

äriprojekti, valivad tööidee. Seejärel jagavad nad kohustusi, õpivad iseseisvalt koosolekuid läbi viima, protokolle kirjutama, turundusplaani koostama, müügikanaleid analüüsima ja raamatupidamisdokumente täitma.

Maardu Gümnaasiumi ringi tegevus võimaldab õpilastel proovida erinevaid rolle: müügimees, juht, finantsist, turundusspetsialist. Tulenevalt asjaolust, et õpilased seisavad praktikas silmitsi elukutse olemusega, on see parim võimalus karjäärinõustamiseks. See tähendab meeskonnatööd, erinevate inimeste ühendamist. Osalejad peavad meeskonnas töötades väl-

timatult õppima suhtlema, juhtima ja alluma, ületama sise- ja välismaailmaga suhtlemise probleeme.

Ettevõtluse õppimise käigus arendavad kooliõpilased selliseid kasulikke oskusi ja võimeid nagu eneseorganiseerimine, vastutus, võime teha iseseisvaid otsuseid, juhiomadused, eesmärkide seadmine ja planeerimine, oskus töötada meeskonnas, suhtlemisoskus, loovus, tulemusele keskendumine.

Inspireerituna meie laste edust plaanib Maardu Gümnaasium ka järgmisel õppeaastal seda suunda arendada, kutsudes õpilasi oma ideid teoks tegema.



## TULE ÕPPIMA EDUMEELSESSSE JA VÄLJAKUTSEID PAKKUVASSE MAARDU GÜMNAASIUMISSE!

**Maardu Gümnaasiumis õpib peaaegu 800 õpilast. Koolis väärtustatakse õpilaste individuaalsust ja toetatakse iga õpilase arengut. Kool asub piirkonnas, kus hoitakse ja väärtustatakse erinevaid keeli ja kultuure.**

**Maardu Gümnaasium avab 2021. a kolm kümnendat klassi.**

**A-klassis on 100% eestikeelne õpe ja digitaal-reaalsuund.**

**B-klassis on vähemalt 60% eestikeelne õpe ja digitaal-reaalsuund.**

**C-klassis on vähemalt 60% eestikeelne õpe ja sotsiaalsuund.**

- Teist aastat avame eestikeelse gümnaasiumiklassi.
- Gümnaasiumi lõpetamiseks on vaja läbida vähemalt 102 kursust.
- Ühe kursuse maht on 35 tundi.
- Kool arvestab valikkursustena ka Eesti ülikoolides läbitud kursusi.
- Maardu Gümnaasiumi valikainete valik on suur. Mõni valikkursus toimub väljaspool kooli.

Avaldusi saab esitada kooli kodulehe kaudu elektroonses keskkonnas <http://bit.ly/3cKgqtw> või kohapeal kooli kantseleis tööpäeviti kell 7.45–16.15. 10. klassi astujad kutsutakse videovestlusele alates **17. maist 2021**.

Muud dokumendid tuleb tuua kooli kantseleisse pärast 9. klassi lõpetamist.

Avaldus, põhikooli lõputunnistuse originaal, foto õpilaspiletile, teisest koolist tulijal ka tervisekaart **tuua hiljemalt 22.06.2021 kooli kantseleisse** (Ringi 64, Maardu).

Kaasa võtta õpilase isikut tõendav dokument ja vanema isikut tõendav dokument.

Kui tekib lisaküsimusi, siis kirjutage e-posti aadressil [info@mgm.ee](mailto:info@mgm.ee) või helistage telefonil **+372 606 0846** (sekretär).

Koolielu kohta leiate täpsemat informatsiooni kodulehelt aadressil [www.mgm.ee](http://www.mgm.ee).

**Ootame Sind õppima Maardu Gümnaasiumisse!**



## DISTANTSEERITULT EI TÄHENDA IGAVALT



Joonistuse autor: Erika Vetšerkovskaja (3. A klass) – rahvusvahelisele lindude joonistamise päevale pühendatud konkursi võitja

### ANNI PIKSON

Maardu Gümnaasiumi huvijuht

Distantsõpe, mis on taas väljakutseks meie koolidele, näitab selgelt õpimise ja vaba aja vahelise tervisliku tasakaalu olulisust. Kuidas aga veeta oma vaba aega kvaliteetselt sellisel raskel ajal, kui kogu elu toimub veebis?

Maardu Gümnaasium püüdis teha kõik võimaliku, et meie õpilased saaksid osaleda koolielus ja ennast loominguliselt väljendada. Veebruaris distantsõppele üle minnes võtsid meie lapsed osa Eesti Vabariigi iseseisvuspäevale pühendatud konkursist „Minu Eesti“. Õpilased saatsid sellele konkursile kokku 88 tööd ja traditsiooniliselt valiti parimad välja kooli Facebooki grupis hääletades. Võitjaks tulid David Vassiljev 7. B, Anna Šeleneva 4. B ja Ilja Šumjakov 1. K.

Rahvusvahelisel naistepäeval, mida me sel aastal kooli seinte vahel tähistada ei saanud, korraldasid kooli parlamendi liikmed veebikontserdi ja õnnitlesid naisi pidupäeva puhul, kinkides neile suurepärase kevadise meeolu.

„Eesti keele nädalat“ tähistas gümnaasium ebatavalise võistluse-

ga. Tegime ettepaneku teha fotosid suvalistest objektidest nii, et oleks võimalik moodustada sõnad EESTI KEEL, pannes tähed kokku mingitest asjadest, meisterdades või joonistades neid. Meie koolirühmas osalejad andsid enamuse häältest 3. A klassi õpilase Maria Khovatti tööle.

Rahvusvahelisele keskkonnapäevale ajastatud veebikonkursi „Roheline Maardu“ raames pakkusid gümnaasiumiõpilased välja oma ideid ja projekte kodulinna heakorrastamiseks. Alina Beljassova 1. K klassist sai konkursi kõige aktiivsemaks osalejaks, pakkudes välja 6 originaalset ideed Maardu ümberkujundamiseks. Alina ja perekond Petrovid tulid konkursi „Roheline Maardu“ võitjateks. Loodame, et nende suurepäraseid ideid saavad kunagi teoks.

Aprillis toimus Maardu Gümnaasiumis rahvusvahelisele lindude joonistamise päevale pühendatud traditsiooniline võistlus. Rahvusvaheline lindude joonistamise päev on liikumine, mis sai alguse 1940. aastatel Suurbritanniast ja levis järk-järgult teistesse maailma riikidesse. Selle päeva idee pole mitte ainult joonistamisoskuse parandamine, vaid ka inimestele meelde tuletamine, kui

palju ilusat meie ümber on. Võistluse võitjaks tuli 3. A klassi õpilane Erika Vetšerkovskaja.

Mais toimus Maardu Gümnaasiumi talendivõistlus „Meie täht“. Esikoha, suure punktide varuga, saavutas Andrei Dudakov, kes avaldas žüriile muljet oma professionaalse ja ekspressiivse klaverimänguga. Teist kohta jagasid Jekaterina Koroleva ja Adelia Solovjova, kolmanda koha saavutasid samuti kaks vokalisti – Marina Selivanova ja Antonina Dailjudenko. Žürii, kuhu kuulusid kooli juhatuse ja parlamendi esindajad, pidi tegema raske valiku suure hulga vääriliste esinejate vahel.

Vaatamata distantsõppele suutisime jätkata koostööd ka oma Erasmus partnerkoolidega. Meie projektis osalenud õpilased vahetasid kirju ja postkaarte eakaaslastega Prantsusmaalt ja Itaaliast ning mai lõpus saavad nad esimest korda veebis kohtuda ja suhelda. Loodame, et järgmisel õppeaastal saame oma koolis külalisi võõrustada ja teha vastuküllastuse. Erasmus projektides osalemine on suurepärase võimalus meie õpilastele ja õpetajatele ning meil on hea meel, et meie kool saab laiendada oma horisonte ning uusi inimesi ja paiku avastada.

## MAARDU NOORED TEEVAD FILMI

ANNA PRUDNIKOVA  
Projekti osaleja

**2020. aasta septembris käivitati Maardu linnas filmi- ja teatriprojekt, millest võtsid osa Maardu noored. Kino- ja teatrihuvilised noored kohtusid Maardu linna koolides, tutvudes filmikunsti võimalustega. Erinevate meistriklasside raames õpetati lavavõitluse, kõnekunsti ja füüsilise improvisatsiooni põhitõdesid. Eriefektide loomise tundmaõppimiseks ja nende praktikas katsetamiseks külastati Balti filmi, meedia ja kunstide instituudi stuudiot.**

Projekti viimases osas jagunesid noored kahte meeskonda ja õppisid oma filmi looma. Sealjuures töötasid kõik mõlema filmi loomisel, kuid erinevates rollides: kui ühes filmis oli osaleja operaatori rollis, siis teises filmis oli ta näitleja.

Kõigil selles unustamatus projektis osalejatel vedas väga, sest meiega töötasid suurepärased juhendajad, oma ala tõelised professionaalid: dokumentalist Meelis Muhu, näitleja Eduard Tee, teatriõpetaja Liia Kanemägi ja Lasnamäe Huvikooli näitekunsti õpetaja Andrei Bandurevski. Loomeprotsessi lõpus räägiti selle ülimalt huvitava projekti loomise põhjustest, oma eesmärkidest, ootustest ja muljetest.

**Liia Kanemägi:** „Mind inspireeris selles projektis osalema mõte, et kõigil, ka neil, kes ei tegele professionaalselt ühegi loomingulise tegevusega, on loomingulised kalduvused ning loovuse kaudu saab muuta omaenda maailma ja maailma enda ümber. Lootes, et teema „Teater ja kino“ on noortele huvitav ja inspireeriv, peatusime sellel. Eksperimendi jaoks valiti välja Maardu noorte rühm, kellel ei olnud selles valdkonnas kogemusi, kuid kellel oli oma kogemus, arvamused ja ootused.

Kogu loomingulise eksperimendi vältel olid kõik projekti juhendajad vaatleja rollis – me jälgisime teid ja teie lugude arengut, pakkudes samal ajal tehnilist tuge, et aidata teil filmi



Stsenaariumi arutelu ja kaamera seadistamine.  
Foto autor: Liia Kanemägi

*ja selle ideed realiseerida, aidata teil filmi kaudu end õigesti väljendada ja seda teistele näidata. See kõik oli ka meie jaoks väga põnev.”*

**Meelis Muhu** oma ootustest seoses selle projekti elluviimisega: „*Kõige tähtsam on see, et kõik projektis osalejad oleksid töösse kaasatud ja mõtleksid ühe idee peale. Film pole peamine eesmärk, eesmärk on õppeprotsess ise. Üks asi on teooria üle arutada ja hoopis teine asi – seda ise teha ja läbi elada, siis saad aru: kas see on see, mida sa elus teha tahad.*”

Kuna meie projektis räägivad pea-aegu kõik juhendajad eesti keelt ja osalejad räägivad vene keelt, pidime leidma lahenduse hea suhtluse loomiseks ja selles aitas **Andrei Bandurevski**. Lisaks teatrikogemuste ja näitlemisoskuste jagamisele aitas ta ka tõlkimisega. Oma projektis osalemise eesmärkide kohta ütleb ta järgmist: „*Esiteks oli minu jaoks huvitav tutvuda projektiga tegelevate inimestega. Teine põhjus oli just vene- ja eestikeelsete inimeste ühendamise idee. Samuti oli osalemise eesmärgiks tutvuda filmi tegemise protsessiga, mis inspireeris mind väga.*”

Filmi tegemise protsess oli huvitav, informatiivne ja põnev ka meie, selles osalejate jaoks. Projektis osalenud noored räägivad, millised võimalused projekt avas ja mida neil õnnestus õppida.

**Nikita Matrosov (16-aastane):** „*Projekt andis mulle põhiteadmised näitlemises ja kinematograafias ning näitas, kuidas ehitatakse üles kaadrid, milles on oluline iga detail. See õpetas mulle õigete dekoratsioonide ja muusikakompositsioonide valikut.*”

**Karina Šmeleva (15-aastane):** „*Sain palju teadmisi. Nüüd on mul arusaam sellest, kuidas filmi luuakse. Tänu projektile märkan kinos rohkem detaile, olen muutunud tähelepanelikumaks, leidlikumaks ja julgemaks.*”

**Maria Kastujev (16-aastane):** „*See projekt aitas mind loomingulises plaanis – hakkasin võtteplatsil palju paremini partnerit tajuma.*”

**Lisa Jakobson (15-aastane):** „*Režissööri rollis sain unustamatu uue kogemuse ja õppisin, kuidas teha süžeeskeemi.*”

**Alisa Ralkevitš (19-aastane):** „*Projekti käigus õppisin palju filmi ja filmitööstuse kohta, nägin filmivõt-*

teid lähedalt ja mõistsin, kui palju see energiat ja aega nõuab. Tutvusin uute inimestega ja õppisin uusi näitlemistehnikaid. Projekt aitas avastada endas mõningaid uusi omadusi, millest ma varem ei teadnud. Projekti käigus õppisin lugu välja mõtlema ja seda visualiseerima, õppisin stsenaariumi kirjutama ja meeskonnas töötama. Sain samuti režissöörkogemuse nii võtteplatsil kui ka väljaspool seda, nimelt: tegelaste – nende karakteri, välimuse ja elu läbi mõtlemine, tegutsemistingimuste kirjeldamine, sõnumi

läbi mõtlemine ja oskus seda vaataja-le edastada.

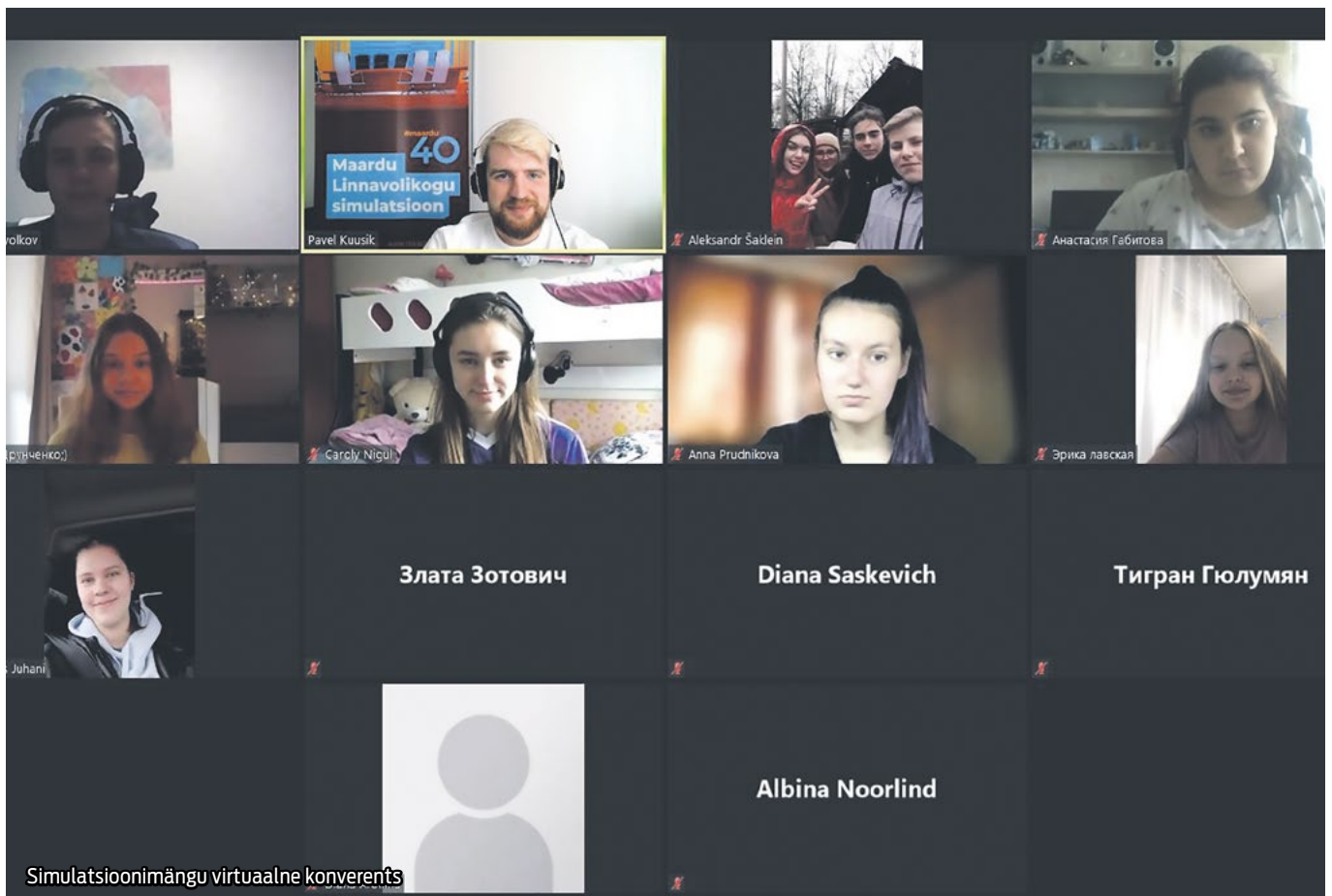
*Ma pole kunagi mõelnud, et võiksin saada režissööriks, kirjutada stsenaariumi ja viia oma idee realselt ellu. Nüüd tean, et filmi saab luua igaüks ja selleks ei pea olema filmitööstuse geenius. Peamine on leida see, mida soovid vaatajaga jagada.”*

Kas selliseid projekte tulevikus ka tuleb, on praegu raske öelda, kuid arvan, et kindlasti on osaleda soovijaid. Aga selle projekti elluviimise eest tahan südamest tänada kõiki

meie juhendajaid, kes meie heaks nii palju tegid! Suur tänu ka organisatsioonidele, kes seda huvitavat projekti toetasid: Eesti Teatri- ja Draamahariduse Seltsile, keda toetasid Maardu linnavalitsus ja Briti Nõukogu, kes toetab sotsiaalse ühtekuuluvuse saavutamiseks mõeldud projekte Eestis.

Kui teid huvitavad noorte tööväljad, sealhulgas kaks minifilmi, siis kutsume teid **12. juunil kell 18.00 Maardu Rahvamajja**. Lisainfo: [www.draamaharidus.ee](http://www.draamaharidus.ee).

## NOORED PROOVIVAD END MAARDU LINNAVOLIKOGU SAADIKUTE ROLLIS



**PAVEL KUUSIK**  
Noorteorganisatsiooni Kompas  
koordinaator

### 6. mail toimus virtuaalses formaadis Maardu linnavolikogu simulatsioonimäng.

Linnavolikogu on Maardu esinduskogu, mille valivad kohaliku omavalitsuse alalised elanikud, kes on saanud 16-aastaseks (sealhulgas kodakondsuseta isikud ja teiste riikide

kodanikud). Linnavolikogu saadikud valivad linnapea, kinnitavad linnavalitsuse koosseisu ja aastaelarve. Nad teevad otsuseid hariduse, kultuuri ja sotsiaalkaitse osas ning määravad linna arengusuuna.

Simulatsioonimängus osalejad jagunesid komisjonideks ja töötasid välja ideid linnaarendusprogrammi jaoks. Arutati ideid noorsootöö, hariduse, spordi, kultuuri ja keskkonna valdkonnas.

Parima simulatsiooniidee lõplik hääletusnimekiri sisaldas 40 ideed. Enim hääli sai ettepanek teha linnas tasuta programmeerimis- ja keeleõpperinge. Kõik ideed edastati Maardu linnavalitsuse ametnikele. Neid arvestatakse linnaarendusprogrammi koostamisel.

Täname Maardu linnavalitsust, Eesti Noorteühenduste Liitu, Noorte Osaluse Fondi ja Haridus- ja Noorteametit ürituse toetamise eest.

# TÜ TEADLASED: VAKTSINEERIMINE ON KIIREIM VIIS RAHULIKUMA ELU JUURDE TAGASI PÕÖRDUMISEKS

KAI KISAND

Tartu Ülikooli rakulise immunoloogia professor

UKU HALJASORG

Tartu Ülikooli molekulaarimmunoloogia teadur

**AstraZeneca koroonavaktsiini ümber on olnud palju arusaamatust, kuid selge on see, et vaktsineerimine on kiireim viis eriti raskete haigusjuhtumite ennetamiseks ja tervishoiusüsteemi ülekoormuse leevendamiseks. Kui esimese kaitsesüsti järel raskeid kõrvaltoimeid ei kaasnenu, pole põhjust kõhklemiseks ka teise vaktsiinidoosi eel.**

Vaktsiiniga seotud vastuoluliste sõnumite tekkimisel on olnud kindlad põhjused. Esmalt soovitati Oxfordi ülikooli teadlaste ja AstraZeneca koostöös loodud vaktsiini (uue nimega Vaxzevria) just noorematele, sest andmeid, kuidas vaktsiin mõjub eakamatele, nappis. On teada, et vanematel inimestel üldiselt ei teki vaktsineerimise järel nii tõhusat kaitset kui noorematel. Õnneks on aga koroonavaktsiinidele ühtviisi omane see, et need pakuvad kõigile vanusegruppidele kaitset kõige raskemate haigusjuhtumiste eest. Niipea, kui selgus, et AstraZeneca vaktsiin (edaspidi AZ) on tõhus ka eakatel, oli igati mõistlik laiendada vaktsiini kasutamist neile.

Erinevalt AstraZenecast on mRNA vaktsiinide logistika keeruline. Riskigruppidele AZ lubamine on suur kergendus perearstikeskuste jaoks. Mida rutem saame eakad vaktsineeritud, seda kiiremini langeb suurem koormus ka meditsiinisisüsteemilt ning ei pea kartma, et teiste haigustega abivajajad jäävad plaanilise ravi piiramise tõttu abita. Sama lugu on ühiskonnas strateegiliselt olulisi ülesandeid täitvate inimestega. Tervishoiutöötajate, õpetajate, politseinike ja päästetöötajate vaktsineeritusest sõltub ühiskonna oluliste funktsioonide toimimine.

**Suurbritannia ja Iisraeli näited kinnitavad – vaktsineerimine vähendab nakatumist**

Vaktsineerimise mõju epideemia kontrolli alla saamisel on hästi näha

riikides, kus valdav osa riskigruppidest on kaitsesüsti juba saanud. Näiteks Suurbritannias on kasutusel nii Pfizeri kui AZ vaktsiin. Vaktsineerimine on toonud kaasa tugeva languse nakatunute arvu. Eraldi tasub välja tuua asjaolu, et kuigi haigustunnusteta või kergete sümptomitega COVID-19 ärahoidmises võib AZ vaktsiin olla pisut vähem tõhus kui Pfizeri või Moderna oma, siis haiglaravi vajava COVID-19 nakkuse hoiab see vaktsiin juba esimese süsti järel ära 94% tõhususega.

Iisraelis vaktsineeriti kolme nädalaga 75% üle 60-aastastest. Samas ajaaknas langes selle vanusegrupi haiglaste jõudvate nakatunute arv kolme neljandiku võrra. Praeguseks on Iisraeli 9 miljonist inimesest saanud vaktsiini pea kaks kolmandikku. Tänu kiirele vaktsineerimisele langes sealne päevane nakatunute arv algsetest ennustustest oluliselt kiiremini. Kui Eestis on praegu esmastest testidest positiivsed umbes 10%, siis Iisraelis on see arv juba viimased paar nädalat alla ühe protsendi. Seega on näha, et vaktsiin toimib. Olgu selleks Pfizer, mida kasutatakse Iisraelis või AstraZeneca, mida kasutatakse Inglismaal.

**Vaktsiini raske kõrvaltoime on üliharuldane ja arstid oskavad aidata**

Igal ravimil ja vaktsiinil on kõrvaltoimed. Nendest tuleb rääkida ja räägitaksegi. Hea näide ongi siin AstraZeneca vaktsiin, millel ilmnes üliharuldane kõrvaltoime, mis nüüdseks on juba ka vaktsiini infolehele jõudnud. Ajuveenides või kõhuõõne veenides tekkiva tromboosi esinemissageduseks on vähem kui 1 juhtum 100 000 vaktsineeritu kohta. Seda on täheldatud pigem alla 55-aastastel naistel. Ehk siis terve Tartu linna ja selle lähiümbruse peale võib leiduda üks inimene, kellel taoline kõrvaltoime tekkis.

Praeguseks on arstidel teada, kuidas selliste kõrvaltoimetega inimesi aidata. Samuti on selgitatud sekumisi, mis võivad haige olukorda halvemaks muuta ja millest tuleb kindlasti

hoiduda. Ka vaktsineeritavaid inimesi osatakse selle kõrvaltoime tunnuste märkamiseks paremini ette valmistada.

**Miks selline ebatavaline tromboos tekib ja kuidas seda ära tunda?**

Seda, kuidas jõuab immuunsüsteem vaktsiini süstimisest autoimmuunse reaktsioonini, alles uuritakse. Kuid on teada, et seda immuunreaktsiooni vahendavad autoantikehad, mis aktiveerivad trombotsüüte ülemäära.

Pregune soovitus kasutada AstraZeneca vaktsiini eelkõige üle 60-aasta vanustel inimestel põhineb riskide ja kasu hindamisel. COVID-19 haigusega käib kaasas oluline tromboosioht, mis ületab kordades vaktsiini üliharuldase kõrvaltoime esinemise sagedust. Nimelt võib sõltuvalt koroonahaiguse põdemise raskusastmest sajast koroonaga nakatunud inimesest tromboosi saada maksimaalselt iga viies (100 000 vaktsineeritust võib tromboosi saada 1).

Üle 60-aastastel inimestel pole pärast kümnete miljonite AstraZeneca vaktsiinidooside süstimist uuringute andmeil trombooside hulk võrreldes populatsioonis esineva keskmise sagedusega tõusnud. Praeguseks on juba ka teada, et vaktsiini vastunäidustuseks pole varasem tromboos ega ravi verevedeldajatega.

**Mida jälgida pärast vaktsineerimist?**





Nüüd, kus on teada, milles AstraZeneca üliharuldane kõrvaltoime seisneb, on võimalik anda patsientidele soovitusi, mida pärast vaktsineerimist jälgida.

Tromboosisümptomitest annavad patsiendile märku 4-20 päeva pärast vaktsiinisisüsti tekkivad püsiv ja tugev peavalu, nägemishäired, jäsemete nõrkus või tundlikkuse häire, hingeldus, tugev rindkere või kõhuvalu või jäsemete turse ning verevalumid. Selliste sümptomite ilmnemisel peab kindlasti pöörduma arsti poole, kes saab määrata ravi.

Palavik, nõrkus ja peavalu 2-3 päe-



## Tromboosi tekkimise tõenäosus

	Juhtude arv miljoni kasutaja korral	Tõenäosusprotsent
 Vaxzevria (AstraZeneca) vaktsiini kõrvaltoimena	4-10 juhtu miljoni vaktsiinidoosi kohta	0,0001-0,0004%
 Hormonaalsete rasestumisvastaste vahendite kasutamisel	500-1200 juhtu miljoni naise kohta	0,05-0,12%
 Pikkadel lendudel	1000 juhtu miljoni reisija kohta	0,1%
 Olles suitsetaja	1763 juhtu miljoni suitsetaja kohta	0,18%

Tabeli autor: Sotsiaalministeerium

va pärast vaktsineerimist on normaalne. AstraZeneca vaktsiini puhul on sellised reaktsioonid tugevamad pärast esimest doosi. See on normaalne reaktsioon ja näitab, et inimesel tekib korralik immuunvastus.

Immuunvastus küpseb aja jooksul ehk muutub kvaliteetsemaks. Sellele küpsemisele aitab kaasa, kui immuunsüsteemile tutvustatakse haigustekitaja komponente ehk antigeene korduvalt. Seetõttu on vajalik saada teine doos vaktsiini teatud ajavahemiku järel.

Kui olete esimese vaktsiinidoosi juba AstraZenecaga saanud ja sellega raskeid kõrvaltoimeid ei kaasnenud, pole põhjust kõhklemiseks ka teise vaktsiinisüsti eel. Ohtliku kõrvaltoime tekkimise tõenäosus järgmise doosi järel on veelgi väiksem, kui esimese süsti puhul. Erinevate vaktsiini-

nide kombineerimise kohta meil andmeid veel pole, sest uuringud alles käivad. Seetõttu ei saa ka erinevate vaktsiinide kombineerimist praegu soovitada.

Küll aga soovitame kindlalt vaktsineerida esimesel sobival võimalusel, sest vaid nii saame viiruse seljatada ja rahuliku südamega tavapärase elu juurde tagasi pöörduda: käia koolis ja tööl, suhelda sõprade ja lähedastega ning kosutada väsinud keha ja vaimu puhkusereisil või kultuurisündmustel.

### PAKUME TÖÖD C-KAT AUTOJUHILE

osalise tööajaga Maardus (betoonimikser)



**Tel. 5034 201**

### PAKUN MURUNIITMISE JA TRIMMERDAMISE TEENUST KODUAEDADES, ÜHISTUTE JA ÄRIÜHINGUTE ÜMBRUSES.

Helista ja küsi lisa:  
**5399 3595**



## MINEVIKKU MEENUTADES



Maardu linna jaoks on keemiatööstuse töötajate päev pidupäev mitmele põlvkonnale, kes on töötanud Maardu keemiakombinaadis. Tootmise veteranide sõnul ei olnud see enamiku Maardu elanike jaoks mitte ainult kutsealane pidupäev, vaid ka peamine ülelinnaline pidupäev, milleks valmistuti varakult ja mida tähistati väga pidulikult.

Maardu keemiakombinaadi sulgemisega on keemikute päeva tähistamisest jäänud vaid mälestused, millest mõned on jäädvustatud vanadele fotodele. Kuid paljude Maardu linna elanike jaoks keemikute päev oli ja jääb alati oluliseks pidupäevaks, mis meenutab ettevõttes töötanud tuhandete maardulaste ennastsalgavat tööd.

90ndate alguses lõpetas Maardu keemiakombinaat oma tegevuse, kuid linn, mis loodi tänu keemiakombinaadile, kasvab ja areneb edasi.

Mai viimasel pühapäeval on hea võimalus õnnitleda pidupäeva puhul kõiki Maardu keemiatehase endisi töötajaid, kelle tänaste mälestuste põhjal loeme lehti meie linna aja-looraamatus.

## FATEH SEKAMOV KEEMIKUTE PÄEVAST

Kallavere on mulle väga kallis, olen siin elanud üle 66 aasta. Kui me vanematega siia tulime, oli siin ainult kolm maja. Väike küla kasvas ja arenes, kasvades märkamatult kauni linna mõõtmeteni.

Keemikute päeva mäletan lapsepõlvest alates, sest igal aastal võtsin selle tähistamisest koos meie kooliga osa. Ja siis asusin 1967. aastal tööle Maardu keemiatehasesse ja osalesin kohe selle tähtpäeva korraldamise töös, aidates luua ja elustada selle kõige huvitavamaid hetki.

Andsin ettevõttele 28 aastat oma elust, millest mul on ainult parimad mälestused. Algul töötasin remondi-mehaanika tsehhis. Töölase tegevuse eest autasustati mind korduvalt aukirjadega. Olin ametiühingukomitee liige, tsehhikomitee esimees. Samuti töötasin keemiatehase spordikomitees, organiseerisin aastaid meie keemiatehases sporditööd. Olles keemikute päeva korralduskomitees, sattusin olema üks selle suurejoonelise tähtpäeva korraldajaid.

Igal aastal eraldati kõigile tehase tsehhidele keemikute päeva puhul majade sisehoovides territooriumid, et keemiatehase töötajad tööst vabal ajal tegeleksid nende heakorramisega. Näiteks valmistasime ja paigaldasime kiiged, karussellid, pingid – ja seda kõike oma kätega. Seejärel vastutas iga tsehh oma territooriumi eest ja hoidis seda korras. Nüüd oleme harjunud, et kõik meie ümber on meile võlgu: riik, linnavalitsus ja veel keegi, aga varem olid inimesed entusiastid. Kui lastel oli vaja sisehoovis karusselli, siis tulid kõik kokku, tegid selle valmis ja paigaldasid.

Keemikute päeva tähistamise korraldasid komsomolikomitee, spordikomitee ja ametiühingukomitee, kuid põhiline vastutus peo korraldamise eest lasus ametiühingukomiteel ja selle esimehel Platonova Antonina Gavrilovnal. Ta kogus aruteluks kokku kõik eelseisva peo organisaatorid ja kõik tegid teatavaks ja esitasid oma ideed. Kuna mina töötasin meie

tehase spordikomitees, vastutasin peo spordiosa korraldamise eest. Igal aastal proovisin välja mõelda midagi uut, mida varasematel aastatel polnud. Kord, 1968. või 1969. aastal, käisin ALMAVÜ klubis keemikute päevaks langevarjureid tellimas. Ja esimest korda Maardus lendas peo ajal üle staadioni lennuk ning minut hiljem hakkasid linna kohal hõljuma langevarjurid, lipud käes. Nende hulgas olid ka tüdrukud-langevarjurid. See oli tohutu ilus ja pidulik. Staadionil oli väga palju inimesi ja see oli kõigile unustamatu üllatus. Ma ütlesin, et haruldane vaatepilt tekitas üldise rõõmuõhkkonna. Kui langevarjurid laskusid linna peale, hüppasid lapsed staadionil rõõmust. Pärast seda sooritas lennuk piduliku lennu, lennates staadioni kohal väga madalalt, samal ajal peol osalejate tervitamise märgiks justkui tiibu kõigutades.

Keemiatööstuse töötajate tähtpäev oli mitu aastakümnet järjest Maardu linna peamine pidupäev. Seda tähistati mai viimasel püha-



Maardu keemiatehase jalgpallimeeskond (paremal on Fateh Sekamov)  
Foto Valentin Ševkunovi isiklikust arhiivist

päeval ja igal aastal valmistuti selleks väga hoolikalt. Piduliku päeva hommik algas sellega, et sõitsin mitu korda autoga läbi linna ja õnnitlesin kõiki tähtpäeva puhul läbi mikrofoni: „Maardu linna elanikud! Ma õnnitlen teid üleliidulise püha – keemikute päeva puhul!” Ja siis kuulutasin läbi mikrofoni välja pidupäeva programmi, mis algas keemikute päevale pühendatud kombineeritud teatevõistlusega. Teatevõistlus algas tavaliselt kell 12 päeval jooksuvõistlusega, kus osales suur hulk inimesi. Seejärel – rattasõit Maardu järve paadijaama. Teiste seas võtsid võistlusest osa ka meie tehases töötanud väga tugevad võidusõitjad, meistersportlase kandidaadid, kuid reeglite järgi oli võidusõidu jalgrataste kasutamine keelatud. Ratturid andsid teatepulga edasi paadimeestele, kes tegid järvel paatidega ringi ja andsid teatepulga tagasi jalgratturitele, kes omakorda andsid teatepulga edasi jooksjatele, kelle seas naiste võistkonnad lõpetasid viimasena. Teatevõistlusel osalesid kõik keemiatehase 12 tsehhi koos ülemustega – ja seda kõike isiklikul entusiasmil.

Sportliku teatevõistluse võitjate auhinnad olid muide helded: ametiühingukomitee eraldas raha auhindade jaoks, mille ostsime spordipoest Dünamo. Üheks neist auhindadest oli näiteks presendist telk. Teatevõistluse võistkondlikus arvestuses: rahaline preemia või turismituusikud. Ja võistluse medalid valasime tsehhis ise.

Nendel aastatel linnas elanud inimeste põlvkond erines praegusest

– kõik tulid peole rõõmuga, osalesid aktiivselt isetegevuses, spordiüritustel. Inimestes valitses tõeline sportliku konkurentsi vaim. Keemikute päevaks kutsusime kohale Kalev-Maardu meeskonna võrkpallis ning seejärel korraldasime tsehhide vahel jalgpalliturniiri, milles osales 6–8 võistkonda. Jalgpallimängus osalesid erinevate võimetega harrastusmängijad, kuid kõik suure sportliku kirega. Inimesed olid lihtsamad kui praegu. Õigem oleks öelda: lihtsamad kaasa tõmmata. Nüüd on kõigil põhjust keelduda, mitte tulla, mitte osaleda. Praegu pole inimestel sellist tahet, kuid neil aastatel ei palutud ega veendud kedagi. Pered tulid staadionile koos lastega ja mängisid suure entusiasmiga. Teatevõistlustel jooksid nii ametiühingukomitee esimees kui ka tsehhiülemad.

Pidulikult rongkäigul kõndisid kõik linlased õlg õla kõrval. Inimesed liikusid sirgetes kolonnides muusika saatel mööda Kallavere tänavat linna ainsale staadionile, kus toimusid erinevad spordiüritused. Kutsusime Eesti lauatennise meeskonna peole demonstratsioonesinemisele – see oli tõeliselt vaatamänguline. Toimusid kergejõustikuvõistlused, samuti naljavõistlused, näiteks võitlus kottides. Lastele korraldati palju võistlusi ja meelelahutustegevusi.

Sama päeva õhtul sai vaadata kunstilise isetegevuse kontserti ja üleliidulisel tasemel artistide esinemist. Kultuurimajas (täna kannab see nime Rahvamaja) toimusid pidulikud autasustamised: keemiatööstuse mi-

nisteriumilt, keemiatehase juhtidelt, ametiühingult ja parteiorganisatsioonilt anti tootmisesrindlastele üle autasud, aukirjad ja kingitused.

Kuid keemikute päeva tähistamisega kõik ei lõppenud: suurel koosolekul võeti kokku, kuidas tähtpäev möödus, mida saaks paremini teha, milline tsehh näitas ennast paremast küljest kui teised. Tsehhiülemad tundsid uhkust oma alluvate tunnustustamise üle.

Igal aastal toimusid keemikute päeva puhul tsehhi töötajate käsitöönäitused: tegime midagi metallist, näiteks Vana Toomase metallist kujukesed, meisterdasime puidust midagi ilusat, naised kudusid, kokad küpsetasid sööklas torte. Kahjuks on inimestel nüüd tarbijamentaliteet ja loomingulise käsitöö näitust võib näha ainult koolides, aga neil päevil oli meil palju entusiasmi. Me ei rääkinud väsimusest, kuigi võib ette kujutada, kui raske ja ohtlik töö keemiatööstuses oli, kuid keegi ei norutanud ega kartnud tööd, tundes elust rõõmu sõna otseses mõttes. Meenutan neid aastaid ja mu silmad säravad rõõmust, kuid mida praegune põlvkond meenutama hakkab?

Maardu-suguses keemikute linnas oleks hädavajalik taas elustada keemikute päeva tähistamine. Meie linnas elab palju keemiatööstuse veterane, siin elavad nende sugulased. Selle traditsiooni taas elustamine oleks väga hea mõte.



Varustuse ja kapitaalehituse osakond supertsehhil laupäevakul  
Foto Nadežda Rostovskaja isiklikust arhiivist

## NADEŽDA ROSTOVSKAJA MÄLESTUSED

Maardu keemiatehas oli linna moodustav ettevõtte, mille tootmisvõimsus oli ülisuur. Ta avas reaalsed võimalused kõigile, kes otsustasid oma elu selle ettevõttega siduda. Kord tegin selle saatusliku otsuse ka mina, kui ma 1977. aastal seadmete osakonnas tööle asusin. Mõne aja pärast hakkasin tööle komsomolikomites ja viimastel aastatel kuni tehase sulgemiseni töötasin tööjõu ja palga osakonnas. Kokku olen Maardu keemiatehases töötanud 17 aastat.

Keemikute päeva tähistati meie linnas igal aastal ja see valmistas alati üleüldist rõõmu. Keemiatehase töötajad tajusid seda suurejoonelise ametipühana ja ootasid seda väga. Tähtpäeva sisuks oli suure tunnustuse avaldamine kõigile keemiatööstuse töötajatele ja nende tööalastele saavutustele. See oli tõeliselt eriline pidu, millega tähistati inimeste tööviite.

Igal aastal marssisid sel meie kõigi jaoks pidulikul päeval Kallaveres tehase töötajate transparentide ja lilledega kolonnid, mis olid organiseeritud tsehhide järgi. Iga tsehh püüdis oma kolonni kaunistada ja kuidagi silma paista. Rongkäigus osales to-

hutul hulgal inimesi, kuna koolid ja lasteaiad kõndisid koos keemiatehase töötajatega. Ainuüksi tehases oli umbes 2500 töötajat, kuigi kõik ei saanud peost osa võtta – tehas ei lakanud töötamast isegi oma ametialasel tähtpäeval, jätkates tööd ööpäevaringselt.

Pidulikku rongkäiku juhtiva orkestri saatel kõndisid kõik mööda Keemikute tänavat ja pöördusid seejärel tehase klubi poole, kus korraldati tootmistööliste autasustamisi ja pidulikke õhtuid.

Töötajatele, kes olid esitatud autasude saamiseks, korraldati sage li pidulikke üritusi Tallinnas. Minu mälestuste kohaselt korraldati neid Tallinna Ohvitseride majas või Vene Draamateatris: pidulik osa toimus teatrisaalis ning tantsuõhtu ja pidulik õhtusöök – restoranis Astoria.

Autasude ja kõrgete aunimetuste saamine oli töös suur stiimul. Kõik püüdsid end näidata, siiski mitte ainult isiklikes tulemustes, vaid ka kollektiivselt – tsehhide vahelistel sotsialistlikel võistlustel, nagu neid nimetati. Inimestes oli tunda sihikindlust, püüdlikkust ja seda hoolimata asjaolust, et töö oli tegelikult

väga raske – mitte asjata jäid keemiatööstuse töötajad varem pensionile. Inimesed olid teistsugused: töökad ja vastutustundlikud. Kahjuks pole see meie noortele praegu omane. Hea näitena võiks öelda, et kõigi Eesti olümpiarajatiste koristamine toimus vabatahtlike käte läbi.

Kui Eestis 1979. aastal alustati olümpiaks valmistumist, käisime meie, Maardu keemiatehase komsomolinoored, laupäeviti ehitatavaid olümpiarajatisi koristamas. Igal nädalal töid tsehhilemad mulle nende nimekirjad, kes olid laupäevakuks välja valitud. Sellist pilti on tänapäeval raske ette kujutada, kuid 1979. aastal sõitsid noored olümpiaehitusele üksmeelselt, rõõmsalt ja lauluga. Muidugi püüdsid tsehhilemad oma aktiivseid töötajaid preemiatega ära märkida, kuid me ei tõstatanud kunagi küsimust, mida meile selle eest maksta tuleks. Selle asemel töötasime innuga, minnes vabatahtlikule tööle positiivse sisemise häälestusega. Kahjuks on vastutustundlike ja ennastsalgavate inimeste aeg möödunud – selline on meie lugu.

## JELENA BELJAJEVA: “RÕÕMUS TUNNE TÄHTPÄEVA OOTAMISE EEL OLI KÕIGILE TÖÖTAJATELE TUTTAV”

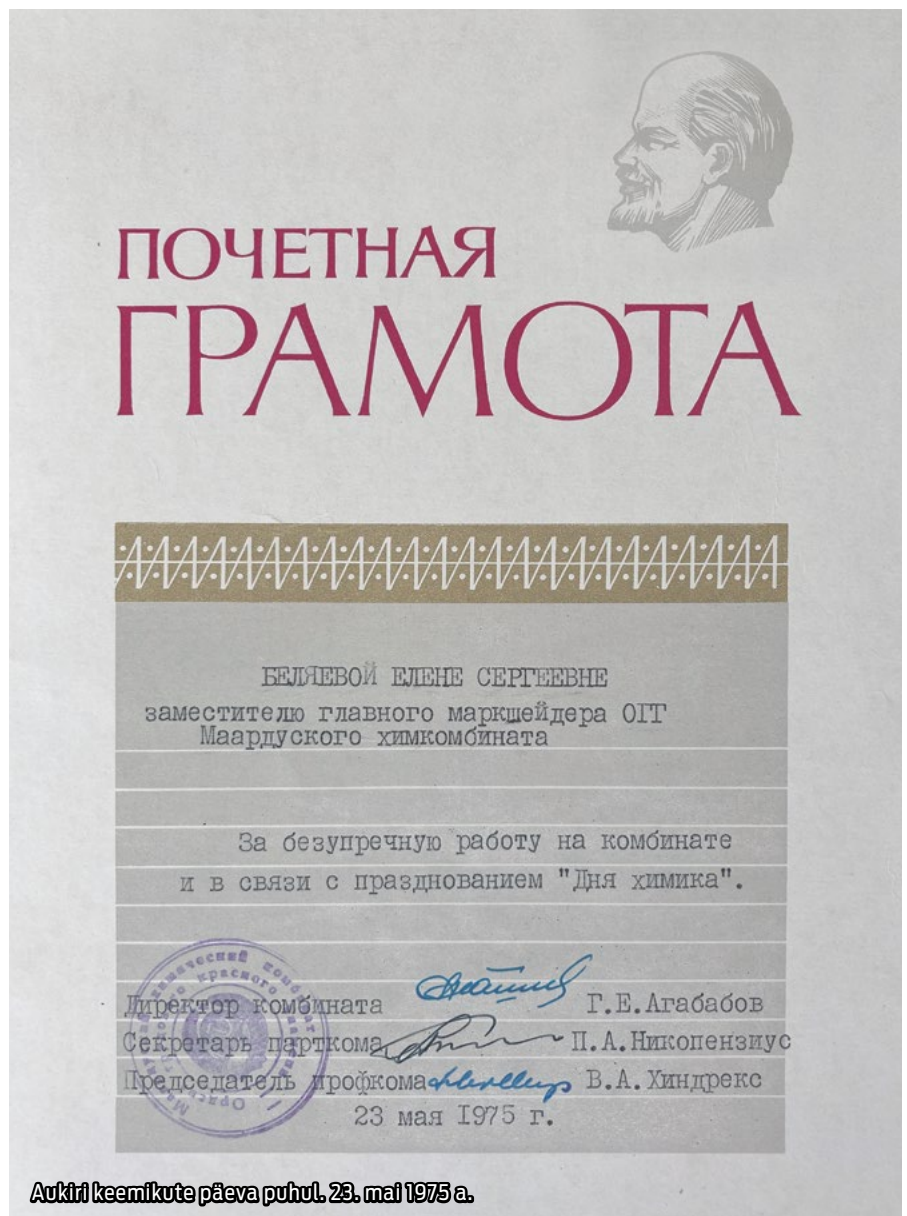
Maardu keemiatehast, kus töötasin terve elu, peeti üleliidulise tähtsusega ettevõtteks. Nõudlus meie toodangu järele oli tohutu – tehas-ordernikandja varustas superfosfaatidega kogu Nõukogude Liidu lääneosa.

Minu tutvus tootmisega leidis aset 1954. aastal, kui mind siia praktikale saadeti. 1955. aastal, pärast Kirovi mäekeemia tehnikumi lõpetamist, asusin tööle Maardu keemiakombinaati kapitaalehituse osakonda geodesistina. Kahe aasta pärast, kui loodi täiendav personaliüksus, viidi mind tööle kaevandusse, kus töötasin kaevandusmööteinsenerina, kuni see 1965. aastal suleti. Aastaid töötasin keemiatehase peamarkšneiderina ja seejärel geoloogiliste uuringute teenistuse juhatajana karjääris, kus kaevandati fosforiidimaaki ja lubjakivi.

Töö keemiatehases oli erakordselt raske, nii et rõõmus tunne tähtpäeva ootamise eel oli kõigile töötajatele tuttav. Kahjuks pole mul keemikute päevast väga palju mälestusi säilinud – pärast 30 aastat on vanu sündmusi mälu taastada päris keeruline. Ehkki mälestuskillud keemikute päevast on üsna erksad ja emotsionaalsed – pidu oli tõesti suurejooneline.

Minu mäletamist mööda algas see piduliku osaga: staadionil esinesid keemiatehase direktor ja teised tootmisjuhid, töötajaid autasustati nende tööalaste saavutuste eest. Pärast seda toimusid tsehhide vahel kõikvõimalikud spordivõistlused. Meenub laskmisvõistlus mäe all asuvas lasketiirus (selles kohas on nüüd kaunis Kellamäe park). Mäe ümber toimusid sprindivõistlused. Teatevõistlus, ilma milleta ei toimunud ühtegi pidu, algas keemiatehase juures raudtee kõrval.

Mul ei ole keemikute päevast säilinud ühtegi mälestusfotot, kuigi neid oli palju. Kogu see mälestusarhiiv pole minu suureks kahetsuseks tänaseni säilinud.



Aukiri keemikute päeva puhul. 23. mai 1975 a.

Tähtpäevapeo organiseerimisel ma ei osalenud, osalesin ainult spordivõistlustel. Sporditöö oli meil kõrgel tasemel ja kõik võtsid võistlustest osa suure innuga. Kuid meie aktiivse osalemise peamine põhjus olid patriootlikud tunded: oma ettevõtte, oma riigi vastu. Pidasime oma kohuseks teenida riiki, saavutades tulemusi töös ja spordis – selline oli meie põlvkond.

Kas on vaja öelda, et keemikute päeva tähistati suurelt? Kõik, kes tol ajal Maardus elasid, teavad seda. Pärast spordivõistlusi toimusid keemiatehase klubis autasustamised. Seejärel toimus kunstilise isetegevuse kontsert, millest võtsid osa teha-

se töötajad, koolinoored ja külalised teistest tööstusettevõtetest.

Pärast Maardu keemiatehase sulgemist ei tähistatud enam keemikute päeva, kuid Maardus on ka praegu kõik tähtpäevad suurejoonelised ja meeleolukad. Kui meil korraldatakse linnapäeva, vaadake, kui palju inimesi koguneb – üle Eesti sõidetakse kokku. Kuigi keemikute päev on jäänud kaugesse minevikku, on selle asemele tulnud uued traditsioonilised tähtpäevad. Sooviksin, et Maardu linn öitseks ka edaspidi, et inimesed tunneksid elust rõõmu, ei unustaks meie linna ajaloo kuulsusrikkaid lehekülgi ja hindaksid seda, mis meil on.

## Maardu linna juubilarid. Mai 2021. Õnnitleme!

### 60a

Korchagin Yury  
Liping Aarne  
Potšepko Aleksandr  
Bogovski Viktor  
Lupanova Elena  
Tähve Mati  
Zubkov Vladimir  
Uftikov Mihail  
Kostroma Mihhail  
Novikova Rita  
Grinina Svetlana  
Plakhutin Igor  
Pikul Elena  
Steklova Alla  
Menkov Vasily  
Vassiljeva Irina  
Tolotško Tatjana  
Jegorova Jelena  
Tulin Aleksandr  
Habirov Ilšat  
Shabarov Sergey  
Geraštšenko Oleg

Ije Hille  
Metsler Ljudmilla  
Puusta Lilian  
Kovaltšuk Olga  
Šmatjuk Ljubov  
Russakov Valeri  
Saukāns Aivars  
Kalickis Pavels  
Kingisepp Vello  
Jankovskaja Tatjana  
Kudryashov Sergey

### 65a

Rjuhhatšov Sergei  
Primak Aleksandr  
Sbitnev Georgi  
Aleksova Jelena  
Drozdova Lidia  
Obuhhova Fljora  
Guba Ljudmila  
Uusoja Einike  
Vlasov Nikolay  
Ivanov Sergey

Jakupova Ljutsia  
Jantšuk Nadežda  
Kolko Valery  
Tervo Leonid  
Slyunina Liudmila

### 70a

Tšekalenko Tatjana  
Kraskov Vadim  
Kivika Vladimir  
Maksimenko Alek-  
sandr  
Krehhov Valeri  
Antipova Valentina  
Ryžov Aleksandr  
Haudsaar Aivo  
Borovets Ljubov  
Širjajeva Olga  
Korytova Tatiana  
Tarhova Tatjana  
Saprõkina Larissa  
Seleznjov Valeri  
Ovsjannikova Ljubov

Vtoroi Ivan  
Muratova Alfreda  
Tarhov Vladimir  
Tšernõhh Klavdija

### 75a

Laptev Valentin  
Vorotnikov Boris  
Tammela Anne  
Vlasov Valeri  
Okas Mart  
Uibo Reeva  
Presnjakova Ljudmila  
Nikiforov Vyacheslav  
Semirenko Raisa  
Lakhk Irina

### 80a

Sadonin Aleksandr  
Ostrovskiy Vyacheslav  
Kumm Maie  
Pajuste Aarne  
Heinala Tii

Filippov Evgeny  
Sinitšenkova Elvira  
Tširkova Liidia  
Virolainen Vilma  
Lagunousky Mikhail  
Valme Maaja

### 85a

Strelkova Maria  
Jüris Saima  
Dmitrijeva Maria  
Kont Heiki  
Konošina Malvina

### 90a

Serafimova Niina  
Erik Raissa

### 95a

Andreeva Olga



"Toiduettevõttes HKScan töötamise juures meeldib enim see, et tööandja peale saab kindel olla ning kui ise oled töökas ja tubli, siis tunnustatakse ja pakutakse ka arenguvõimalusi."

Pikaajalised kolleegid HKScanis

## TULE ROHKEM KUI TÖÖLE. TULE TIIMI!

Tulius ja nutikas  
HKScani logistikakeskus pakub tööd  
**KOMPLEKTEERIJATELE ja  
LAADURIJUHTIDELE.**

### Sind ootavad:

- Tuliued masinad ja laotehnika viimane sõna
- Kohapealne väljaõpe
- Moodne, mugav ja uus tööriietus
- Oma töötaja soodustusega söök
- Mugavad puhkevõimalused
- Toetused perekondlike sündmuste ja tööjuubelite puhul
- Aktiivse eluviisi ja sporditegevuse toetus
- Suurtematest lähiasulatest tasuta transport tööle ja tagasi
- Konkurentsivõimeline ja motiveeriv töötasu – teed rohkem, teenid rohkem!

## NOORTE POKSI MAAILMAMEISTRIVÕISTLUSED POOLAS

**GENNADI TOLMATŠOV**  
Eesti Poksiliidu teeneline treener

13. aprillil algasid Poola linnas Kielces noorte ja tüdrukute poksimaailmameistrivõistlused, kus 10 päeva jooksul toimusid kahevõitlused õiguse eest maailma parima poksija tiitlile noorte seas. MM-ile registreerus 487 poksijat 66 riigist, sealhulgas 160 tüdrukut ja 327 meessoost noorsportlast.

OMK Maardu klubi sportlane, Eesti noorte 2020. aasta meister Allan Morozov (sündinud 1992, kaalukategooria kuni 49 kg) sai poksimaailmameistrivõistlustel 12. koha, olles võitnud esimese võitluse Itaalia koondise poksija vastu.

„Mul on väga hea meel, et mul oli selline võimalus maailmameistrivõistlustel esineda, ennast näidata ja Poolat näha – minu jaoks on see ennekõike suurepärane kogemus,“ ütles **Allan Morozov**. „Tahaksin ära märkida meie meeskonda, harmoonilist ja sõbralikku. Kõik toetasid üksteist, kuid minu jaoks oli see väga oluline,“ lisas ta.

Treener Jevgeni Golovatš kommenteeris oma poksija võitlust analüüsid: „Allan andis kõik oma jõu itaallase alistamiseks nii füüsiliselt kui vaimselt. Kahjuks ei jõudnud meie sportlane järgmiseks võitluseks taastuda, sest Allan osales tiitlivõistlustel ja



Allan Morozov astub ringi Itaalia esindaja alistamiseks

suuremahulistel meistrivõistlustel esimest korda. Mõjutas ka rahvusvahelise kogemuse puudumine, mille kallal töötame edasi. Sellegipoolest näitas Allan ennast, saades maailmameistrivõistlustel 12. koha.”

Meistrivõistlused kinnitasid, et meie riigi poksijad on valmis rahvusvahelises ringis tulemusi näitama ja olümpiamedalile kandideerima.

Suur tänu Allan Morozovi treeneritele: **Jevgeni Golovatšile** ja **Ivan Šumjakovile**.

## JALGPALLIKLUBI MAARDU LINNAMEESKOND UUDISED

Karantiinipiiranguid on leevendatud ja oleme tagasi 2021. aasta hooajal meistrivõistlustel.

Klubi põhimeeskond on Esiliiga meistrivõistluste liige. Selle artikli kirjutamise ajal mängis meeskond 3 vooru ja teenis 7 punkti!

Maardu LM 5-0 Tallinna FCI Levadia U21  
Maardu LM 2-2 JK Tallinna Kalev  
Maardu LM 5-0 Pärnu JK

Meie jalgpallurid alustasid purustava võiduga pealinna Levadia duubli üle. Siis pidasime tasavägise heitluse Tallinna Kalevi meeskonnaga, kes eelmisel hooajal langes Premium liigast Esimesse liigasse. Pärast seda kinnitasime oma paremust hooaja esimeses kodumängus Pärnu klubi vastu, lüües vastasele enesekindlad 5 väravat.

**Matšides löid väravaid järgmised mängijad:**

**Roman Sobtšenko – 3 väravat**  
**Vitali Gussev – 2 väravat**  
**Ilja Zelentsov – 2 väravat**  
**Vadim Aksenov – 2 väravat**  
**Erik Grigorjev – 1 väravat**



**Vladislav Ogorodnik – 1 värav**  
**Vadim Mihhailov – 1 värav.**

Pealtvaatajaid staadionitele ikka veel ei lubata ning fännid saavad matše jälgida ainult läbi otseülekande väljakult.

Kirde regiooni II liiga meistrivõistlustel stardib meie Duubel!

Esimese võõrsilmängu peab meeskond noore treeneri Dmitri Kruglovi juhendamisel 23. mail Sillamäel. Soovime oma noortele edukat algust!

MLM Jalgpallikooli lastemeeskondade

seas on mängukalender teada meie tüdrukute U15 Maardu LM JK (T-07) jaoks. Noored jalgpallurid võtavad külalisi Tallinna Florast vastu 29. mail. Nooremad võistkonnad ootavad endiselt ametlikku kalendrit ja valmistuvad tulevasteks võitudeks.

Kalendrit, mängude tulemusi ja otseülekandeid saate jälgida klubi lehtedel sotsiaalvõrgustikes **@maardulinnameeskond** ja YouTube'i kanalil **@maardulinnameeskond**, samuti jalgpalliliidu ametlikul lehel.

**Ole meiega! Teeme seda koos!**

### SPORDIÜRITUSED - JUUNI 2021

04.06.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (III liiga) FC Maardu Aliens - Anija JK	19.00-21.00 linnastaadion kunstmuruväljak
13.06.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (I liiga) Maardu Linnameeskond - Tartu JK Tammeka U21	13.00-15.00 linnastaadion
19.06.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (U-17) Maardu LM ja Merkuur-Joonior ÜM - Tallinna FC Levadia	12.00-14.00 linnastaadion
19.06.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (II liiga) Maardu Linnameeskond II - Põhja-Tallinna JK Volta	12.00-14.00 linnastaadion kunstmuruväljak
25.06.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (III liiga) FC Maardu Aliens - FC Tallinn II	19.00-21.00 linnastaadion kunstmuruväljak
30.06.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (I liiga) Maardu Linnameeskond - Tallinna FCI Levadia U21	19.00-21.00 linnastaadion



Otsime oma kasvavasse meeskonda

## PUIDUTÖÖLISI

### SINU TÖÖ EESMÄRGIKS ON:

- Materjali etteandmine seadmetele
- Materjali sorteerimine, sisseladumine ja vastuvõtmine
- Materjali kiletamine ja komplekteerimine
- Valmisolek asendusteks üksuse ja ettevõtte siseselt

### MEIE OOTUSED:

- Huvi puidutööstusettevõttes töötamise vastu
- Soov rakendada ennast parimate töötulemuste nimel
- Füüsiliselt vastupidav
- Lojalne
- Aus töösse suhtumine
- Koostöövalmidus ja kohusetundlikkus

### PAKUME SULLE:

- Sõbralikku ja toetavat meeskonda
- Stabiilset tööd ja taset
- Tasuta transporti tööle-koju suunal Tallinnast ja Maardust
- Lõunaks tasuta sooja suppi
- Motivatsioonipaketti

**Töökoht asub Thermory AS Loo tootmisüksuses aadressil Saha tee 25, Loo, Harjumaa. Töö toimub II vahetuses E-R 07:30-16:15 ja 16:15-23:55. Kandideerimiseks saatke CV pealkirjaga „Loo puidutöeline“ aadressile: [kandideeri@thermory.com](mailto:kandideeri@thermory.com) Lisainfo telefonil 5694 1451 Lea.**

Oleme maailma suurimaid termopuidu ja saunamaterjalide tootjaid. Me loome ehtsast puidust lahendusi, mis kujundavad väärtusliku ja jätkusuutliku elukeskkonna. Meie tootevalik sisaldab termopuidust terrassi-, voodri- ja põrandalaudu ning tööstuslikult värvitud puittooteid sise- ja välitingimustesse. Ka sauna- ja spaasektoris oleme liidripositsioonil, olles juhtivaid saunamaterjalide ja valmissaunade tootjaid maailmas. 90% meie toodangust läheb ekspordiks enam kui 50 riiki.



Thermory



Thermory



Thermorydesign

**THERMORY.COM**